

Marta Romankiv

portfolio

Marta Romankiv – urodzona w 1995 roku we Lwowie. Jest artystką interdyscyplinarną, twórczynią instalacji, prac wideo oraz sytuacji społecznych. Ukończyła kierunek ceramiki artystycznej w Lwowskim Państwowym Instytucie Sztuki Dekoracyjnej i Stosowanej. Tytuł licencjata zdobyła na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, na kierunku Sztuka i Media. Studia magisterskie ukończyła na Akademii Sztuki w Szczecinie. Swoją działalność skupia głównie wokół tematu wykluczenia społecznego, a zwłaszcza tematyki narodowości, obywatelstwa oraz związanych z tym nierówności społecznych, problemów tożsamościowych, jak i prawnych. Jej projekty najczęściej mają charakter partycypacyjny, i znajdują się na pograniczu stref aktywności społecznej, nauki i sztuki. Artystka mieszka i pracuje w Polsce od 2015 roku.

Wystawy indywidualne

- 2020 *Show Me Your Hands***, KREIS Galerie, Norymberga, Niemcy
2020 *Immigrant, Take a Vote!*, Biennale Warszawa, Warszawa, Polska
2018 *Przybysze*, Spółdzielnia Ogniw, Kraków, Polska
2017 *Kordon*, Przestrzeń publiczna *Park Stryjski*, Lviv, Ukraina.

Wybrane wystawy zbiorowe

- 2020 *Solidarność i Sprawstwo***, Galeria Arsenał w Białymstoku, Polska
2019 *From the Land to the Air*, Urząd Miasta Krakowa, Polska
2019 *NH 2.0*, ARTzona galeria, Kraków, Polska
2019 *Stan Skupienia*, KRAKERS Art Week, Kraków, Polska
2018 *Warszawa w Budowie 10. Sąsiedzi/ Cycles*, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, Pawilon Cepelii, Warszawa, Polska
(przy współpracy z Łukaszem Surowcem)
2018 *O meu Portugal*, Galeria Aqui Base Tango, Coimbra, Portugalia
2017 *Instytut Pamięci Zmysłowej*, Skład Długa, Kraków, Polska
2016 *K/NO/W Future*, Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Krakowie, Polska.

Konkursy

- 2020 *Nagroda Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. Najlepsze Dyplomy Akademii Sztuki w Szczecinie 2019/2020***, Szczecin, Polska.
2020 *Nagroda w Kategorii Osoba Roku*, Krakowski Salon Sztuki, Polska
2019 *Młode Wilki*, Szczecin, Polska (nominacja do udziału).

IMMIGRANT, TAKE A VOTE! (2020)

Akcja społeczna, dokumentacja filmowa

W ciągu ostatnich lat Polska stała się jednym ze światowych liderów w przyjmowaniu zarobkowych imigrantów. Grupa ta jednak nie zyskuje proporcjonalnego głosu w przestrzeni politycznej i medialnej, a prowadzona narracja polityczna kraju wciąż opiera się na archaicznych, często stygmatyzujących kategoriach podziału mieszkańców Polski: obywateli – nieobywateli. Taki dysonans prowadzonej polityki migracyjnej prowadzi do utrudnienia procesów integracyjnych, a nawet dyskryminacji i wykluczenia.

W projekcie *Immigrant, Take a Vote!* odniosłam się do problematyki wykluczenia nowych mieszkanki i mieszkańców z możliwości podejmowania decyzji politycznych. Zainicjowanie niemożliwych wydarzeń było próbą zakwestionowania ustalonych norm i definicji. Kim jest obywatel? Czy przyjęte formy demokracji są odpowiednie dla potrzeb dzisiejszego zglobalizowanego społeczeństwa? Dlaczego w świetle szybko zachodzących zmian nieaktualne podziały wciąż określają postrzeganie „innego”?

Interwenujący happening, który odbył się 22-28 czerwca 2020 roku – przed pierwszą turą wyborów prezydenckich w Polsce miał na celu zebranie symbolicznych głosów imigrantek i imigrantów. W ramach projektu nieposiadający polskiego obywatelstwa mieszkanki i mieszkańcy Polski mogli „zagłosować” na prezydenta tego kraju. Akcja odbyła się w sześciu miastach: Białymstoku, Gdańsku, Krakowie, Lublinie, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie. Akcja odbyła się w przestrzeni publicznej miast, a także w Biennale Warszawa, Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia” w Gdańsku, Galerii Labirynt w Lublinie, Galerii Arsenał w Białymstoku, Galerii Miejskiej Arsenał w Poznaniu, Trafostacji Sztuki w Szczecinie. Projekt był częścią dyplomu magisterskiego realizowanego w Akademii Sztuki w Szczecinie.

Link do filmu: <https://youtu.be/YIKGUKzSLG8>

 **OBIEKT
MONITOROWANY**

FADED FLAGS (2020)

obiekty

Projekt „Faded Flags” jest próbą wyobrażenia przyszłości, w której powszechna i uznana dziś za oczywistą koncepcja narodowości traci na znaczeniu i staje się tylko elementem historycznym. Flagi Polski i Ukrainy zostały uszyte z wybielonych tkanin, które pierwotnie były odpowiednio w białym, żółtym, czerwonym i niebieskim kolorze.

Podjmując próbę oczyszczenia flag z barw narodowych zastanawiam się nad możliwym kształtem „lepszego przyszłości”, w którym nie ma określonych z góry oznakowań, pozwalających z łatwością określić wroga. Działanie jest formą manifestacji i dotyczy możliwości stworzenia wspólnoty, której fundament opierać się będzie na otwartości i równości, a nie idei narodowości.

GERMAN FLAG (2020)

instalacja

Kiedy pod koniec 2005 r. szwedzka spółka-matka Electrolux ogłosiła zamknięcie głównego zakładu AEG w Norymberdze, rozpoczęły się strajki pracowników. Jako przyczynę Electrolux podał gwałtowny spadek cen sprzętu gospodarstwa domowego. Zwolnionych zostało 1700 pracowników, a produkcję pralek i zmywarek przeniesiono głównie do Polski, zatrudniając poza pracownikami lokalnymi również Ukraińców.

Umieszczenie w pralce tkanin o niemieckich kolorach narodowych (żółty, czerwony i czarny) i poddając je wielokrotnemu praniu i wyplukiwaniu jest próbą pozbawienia flagi kontekstu narodowościowego. W swojej pracy rozważam kwestie płynące z bezwzględności wolnego rynku pracy, nierówności społecznych i relacji między demokracją a regresją.

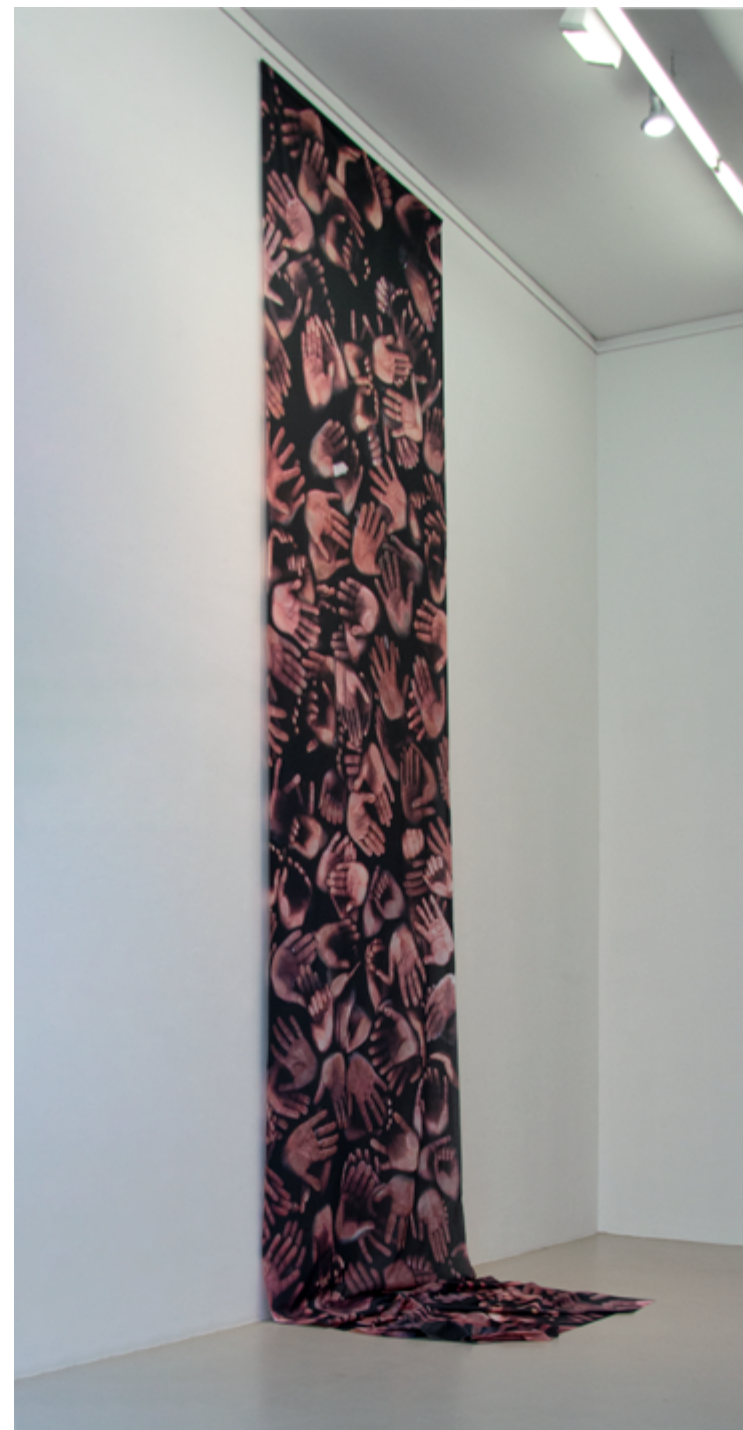
Praca została wykonana w ramach rezydencji w galerii Kreis w Norymberdze.

SHOW ME YOUR HANDS (2020)

nadruk na tkaninie 700x150 cm

Nadruk na prezentowanej fladze to kolaż składający się ze skanów dłoni pracowników fizycznych, którzy pracują na budowach w Norymberdze. Seria dokumentuje ręce robotników pochodzących m.in. z Polski, Ukrainy, Czech, Senegalu, Syrii, Kazachstanu, Kosowa, Rumunii, Rosji, Mozambiku, Bułgarii i Niemiec. W ten sposób powstał osobliwy pomnik dedykowany robotnikom i ich pracy, nie koncentrujący się na ich pochodzeniu czy kolorze skóry. Instalacja *Show Me Your Hands* jest próbą ujęcia współczesnej historii i zwraca uwagę na rolę i widzialność pracowników fizycznych oraz konsekwencje płynące z idei wolnorynkowych w dzisiejszym świecie.

82,2 KG ZUŻYTEJ KAWY (2020)

instalacja

Projekt *82,2 kg of Used Coffee* jest próbą archiwizacji materiału, będącego świadectwem dzisiejszej epoki globalnego kapitalizmu. Obiekty powstały w wyniku procesu zbierania odpadów z kawy w krakowskich kawiarniach. Serwowane w pięknych, często będących wynikiem gentryfikacji lokalach, kilogramy kawowych ziaren stały się dowodem na ciągłą konsumpcję „pierwszego świata”. Historycznie związany z Europejskim systemem niewolniczym, rynek kawy dziś jest sposobem na wyzysk, który opiera się na nierównościach społecznych i ekonomicznych. Poprzez powstrzymanie resztek kawy przed ostatnim procesem – utylizacją i gniciem, zebrany materiał chciałabym zachować dla przyszłych pokoleń jako dowód na obecne dziś procesy. Odpady były zbierane w 22 krakowskich kawiarniach. Proces zajął siedem dni.

BARWY (2019)

warsztaty, obiekt

Do wspólnego tworzenia Polskiej flagi, składającej się z 44 białych i 44 czerwonych kawałków zostali zaproszeni Ukraińcy mieszkający w Polsce. Uczestnicy zszywali żółto-niebieskimi nićmi białe i czerwone elementy. Projekt jest próbą stworzenia przestrzeni w której mieszkający w Krakowie Ukraińcy, mogliby zaznaczyć swoją obecność. Spotkanie przy wspólnym szyciu flagi było również okazją do wymiany myśli, prowadzenia dialogu, zaakcentowania rozwoju, jaki płynie ze spotkania kultur.

Z PIEKŁA DOSTAŁAM SIĘ DO RAJU...

(2019)

Performance dokamerowy

*Zobaczyłam coś, w co trudno mi było uwierzyć.
Po prostu zdawało mi się, że z piekła dostałam się
do raju. Isfahan – dawna stolica Persji, stała się
raptem miastem Polskich dzieci. To była nie tyl-
ko szkoła, to była nareszcie przystań bezpieczna,
po prostu dom....*

Irena Godyń

*Życie tam było beztroskie. Jedzenia mieliśmy pod
dostatkiem, łącznie z winogronami i granatami.*

Ryszard Gołębiewski

*Obóz w Pahiatua stał się dla mnie przystanią
życzliwości, spokoju i dobrodziejstwa. Dosta-
wałam codziennie pożywienie, spałam na pięk-
nym, czystym łóżku i mogłam się wykpać pod
prysznicem.*

Irena Coates

**Teksty należą do polskich uchodźców w
czasie II wojny światowej. Czyta: Luisa, ucho-
dźczyni z Czeczeni, mieszkająca w ośrodku
dla cudzoziemców w Warszawie.**

Link do filmu: <https://youtu.be/fNTh9Dhqv58>

ARCHITEKCI (2019)

film

Osoby bezdomne wcielili się w role architektów, inżynierów i projektantów przestrzeni miejskiej. Oni projektują mapy najważniejszych dla nich miejsc, wskazują na problemy, a także proponują zmiany i szukają rozwiązań. Film jest dokumentacją zaistniałej w rzeczywistości dyskusji.

Link do filmu: https://youtu.be/_qlTnjzotrW

OSIEDLE ALBERTYŃSKIE

OSIEDLE PRZY ARCE

OSIEDLE KRAKOWIAKÓW

OSIEDLE SPORTOWE

OSIEDLE GÓRALI

OSIEDLE ZIELONE

OSIEDLE NIEPODLEGŁOŚCI

OSIEDLE TEATRALNE

OSIEDLE SPÓŁDZIELCZE

OSIEDLE ZGODY

OSIEDLE SŁONECZNE

OSIEDLE SZKOLNE

OSIEDLE KOLOROWE

OSIEDLE HANDLOWE

OSIEDLE CENTRUM C

OSIEDLE SZKLANE DOMY

OSIEDLE HUTNICZE

OSIEDLE WILLOWE

OSIEDLE WANDY

OSIEDLE CENTRUM E

OSIEDLE OGRODOWE

OSIEDLE NA SKARPIE

OSIEDLE MŁODOŚCI

PARK ZALEW NOWOHUCKI

Rondo Kocmyrżowskie

Plac Centralny im. Ronalda Reagana

O - BARY DLA BEZDOMNYCH
o ciepły posiłek
+ suchy prowiant

O - TOI TOI

Voclegowiz

STRACH, PRZYSZŁOŚĆ, NADZIEJA, SPOKÓJ, ŻYCIE... (2018)

objekt w połączeniu ze ścieżką dźwiękową

Do Serbii dotarliśmy samolotem, do Grecji szliśmy pieszo przez las. Nie mieliśmy ze sobą żadnych rzeczy. Przez pięć dni i pięć nocy nie mogliśmy jeść ani spać.

Mahsa Rastegar

Praca została wykonana w ośrodku dla uchodźców Eleonas Camp w Atenach, wspólnie z 15-letnią uchodźczynią z Iranu Mahsą Rastegar. Ścieżka dźwiękowa to zapętlone na siebie głosy uchodźczyny oraz polskiego polityka Piotra Liroya Marca. Głos młodej kobiety jak mantrę powtarza słowa, które kojarzyły się jej z ucieczką do Europy: زندگی آرامش امید آینه ترس (strach, przyszłość, nadzieja, spokój, życie). Przeplatające się z wypowiedzią uchodźczyny zdanie polityka: „Mamy prawo nie przyjmować” zostało zapożyczone z jego wypowiedzi publicznej. Dołączony do ścieżki obiekt został znaleziony i ozdobiony przez Mahsę w powtarzane przez nią słowa.

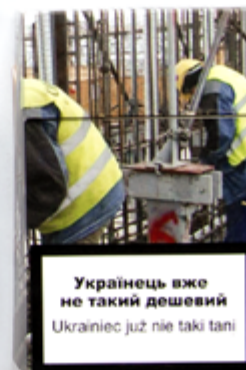
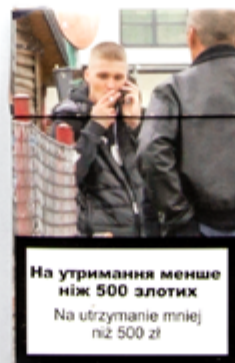
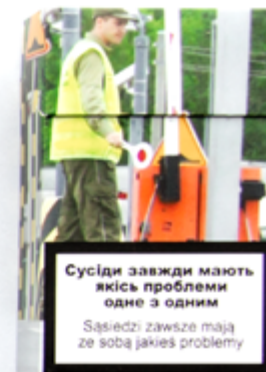
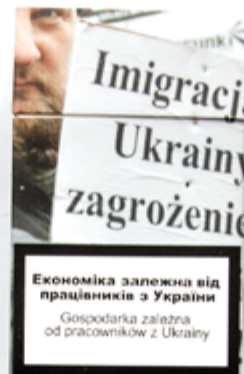
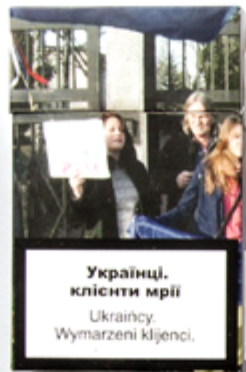
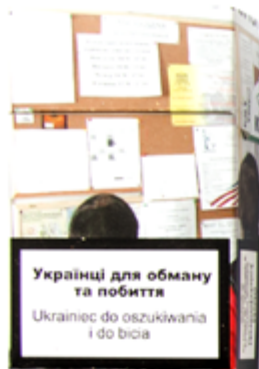
KIOCK (2018)

instalacja

Projekt kiock odnosił się do przemytu kontrybandy zza wschodniej granicy i związanych z tym procederem stereotypów w postrzeganiu osób trudniących się tym zajęciem. W tej instalacji paczki papierosów służyły za środek przekazu informacji. Teksty napisane na paczkach oraz wykorzystane zdjęcia to wycinki z artykułów na temat ukraińskich imigrantów w Polsce.

Projekt był zrealizowany przy współpracy z Łukaszem Surowcem oraz Oleksandrą Ovsianikową. Działanie jest kontynuacją zrealizowanego kiocka w 2016 roku dla Muzeum Emigracji w Gdyni.

ŚLADY PAMIĘCI (2017)

instalacja

Gdzie jest granica mojego ja? W momencie jak biorę do ręki ołówek, on już nie jest tylko kawałkiem drewna i grafitu, ponieważ pomaga mi zostawić właśnie taki ślad jak chcę. Przedmioty stają się przedłużeniem mojego ciała. Poprzez zmysły kontaktujemy ze światem, a przedmioty osobiste wspomagają ten kontakt i są pośrednikami między ciałem a światem zewnętrznym. Dla mnie przedmioty z którymi często kontaktuję scalają się ze mną, stają się nieodłącznym elementem jakiegoś okresu życia, wywołują mocne emocje i wspomnienia.

1. Węgiel do rysowania. Był pierwszym narzędziem, dzięki któremu przestałam bać się rysować.
2. Złamany talisman. Jeden z niewielu prezentów od ojca, po 2 miesiącach codziennego noszenia naszyjnika, złamał się na 2 części.
3. Saszetka na pas. Saszetkę dostałam od babci w czasie przeprowadzki do Polski, służyła mi do zabezpieczenia najważniejszych rzeczy (głównie pieniędzy) pod czas kilkukrotnych podróży do Krakowa.

CZTERY DWUGODZINNE WYKŁADY (2016)

Film

Projekt miał na celu poruszenie problemu studentów z Ukrainy, którzy chcąc uczyć się w Polsce, muszą ponosić dodatkowe, ogromne koszty.

Problem został przeze mnie pokazany z punktu widzenia osób „pracujących” na granicy polsko-ukraińskiej, gdzie pomimo stresu i ryzyka sprzedają przemycone papierosy i alkohol, próbując zarobić relatywnie niewielkie pieniądze. W prezentowanym materiale wideo zestawiałam ze sobą dwa światy: nielegalnej pracy obciążonej ogromnym ryzykiem i płatnej edukacji. Podejmując nielegalną pracę, chciałam przekonać się jak długo musiałabym pracować w ten sposób, aby zarobić na jeden wykład.

Link do filmu: <https://youtu.be/Pg6yLsD7ZDM>

Marta Romankiv

2016–2020